

WAT ALS ...

je vanuit de deelnemers vertrekt voor een bovenlokaal project?

Wat krijg je als jongeren niet alleen de doelgroep zijn, maar vooral het vertrekpunt? Bovenlokale trajecten die niet alleen participatief zijn, maar ook transformerend.

Vraag maar aan Jamal Kazza (Nei Tred VZW) en Leandro Cinus (Arktos), die respectievelijk Young Complex en Klub Karbon op poten zetten.

“Voor ons is
eigenaarschap
geen werkwijze,
maar een visie.”

— Jamal Kazza, Nei Tred VZW

in

Limburg bouwen twee jongeren-
werkingen aan iets bijzonders.
Woorden, verhalen en dromen
van jongeren vormen het start-
punt voor kunstzinnige trajecten
die gemeentegrenzen overstijgen.

Jamal en Leandro vertellen wat er gebeurt
wanneer je jongeren niet programmeert,
maar activeert.

Hoe ontstaat een participatief project? Hoe peil je naar de noden van je doelgroep?

Jamal (Nei Tred VZW): “Young Complex Collectief is een co-creatief, artistiek proces, waar jongeren van alle achtergronden werken aan producties die vertrekken vanuit hun persoonlijke verhalen. De meeste jongeren leer ik kennen via De Weerbaarheidsdialoog, een educatief programma voor scholen waarin ik via autobiografisch theater en reflectieve workshops een veilige ruimte creëer om in dialoog te gaan over (taboe)gevoelige thema’s.

Jongeren die zich aangesproken voelen, met zin om méér te maken, stappen in het collectief. De eerste fase is altijd sociaal: samen wandelen, koken, praten. Ik observeer, luister en leer wie ik voor mij heb. Vanuit die sociale connectie starten we met creatieve opdrachten om hun expressie en verbeelding aan te spreken. Zo ontdek ik hun taal, hun ritme, hun grenzen. Pas daarna bouwen we samen verder aan een artistiek project: een theateervoorstelling die van hen is, in inhoud én vorm.”

Leandro (Arktos): “Klub Karbon biedt een artistiek platform aan jongeren uit de regio, met bijzondere aandacht voor wie in kwetsbare

situaties leeft. We brengen hen samen, zetten in op laagdrempelige kennismakingen en bieden professionele begeleiding. Zo ontwikkelen ze hun talenten via muziek, theater, mode of andere creatieve disciplines.

We gaan continu in dialoog met de jongeren en peilen naar hun interesses: via gesprekken op straat, in onze eigen Arktos-werkingen of via school- en arbeidstrajecten. Maar ook tijdens het creatieve proces zelf. Theatersessies starten we bijvoorbeeld met brainstormen en bewegingsoefeningen waarin jongeren hun ervaringen delen. Daaruit ontstaat gaandeweg de inhoud. Hun leefwereld is altijd het vertrekpunt.”

Hoe waarborg je blijvende betrokkenheid en eigenaar- schap bij je deelnemers?

Jamal (Nei Tred VZW): “Bij Young Complex is eigenaarschap geen werkwijze, maar een visie. Vanaf het moment dat er centen binnenkomen, leg ik dat op tafel bij de jongeren: dit is van jullie, wat gaan we ermee doen? Ze beslissen mee over alles: van de inhoud en vorm van de voorstelling tot de bestemming van onze belevingsreis. Zo krijgen ze zicht op productie, budget, communicatie én hun eigen kracht.

Door hen vanaf dag één te betrekken, krijgen ze verantwoordelijkheid en zelfvertrouwen. Dat vraagt tijd, het kost maanden om daaraan te bouwen. Maar het resultaat is een collectief van vrienden die elkaar motiveren, hun verhaal durven delen en trots zijn op wat ze samen creëren. Ze beseffen: ik kan dit, ik mag er zijn, ik heb iets te vertellen.”

Leandro “Ook in Klub Karbon staat eigenaarschap op nummer één. Zonder dat haken jongeren gewoon af. Ze bepalen mee de

“De interne communicatie met jongeren gebeurt heel persoonlijk en informeel. Dat werkt, omdat het inspeelt op hun leefwereld.”

— Leandro Cinus, Arktos

richting van het project, zowel inhoudelijk als procesmatig. In theatertrajecten starten we met heel wat brainstormsessies waarin we hun leefwereld centraal zetten, en dat materiaal vormt de basis van de voorstelling. In muziek laat ik hen vertrekken vanuit hun eigen teksten, en probeer ik gaandeweg de inhoud te verdiepen, zonder iets op te leggen.

We versterken dat eigenaarschap met concrete tools: WhatsApp-groepen, gezamenlijke uitstappen, een meerdaagse waar we samen leven, werken en ontspannen. Eigenaarschap is de sleutel tot blijvend engagement. Jongeren moeten het gevoel hebben dat het van hén is. Alleen zo blijven ze gemotiveerd. *Ownership* geeft hen de ruimte om te groeien, iets waar ze hun leven lang op voort kunnen bouwen.”

Hoe organiseer je de communicatie binnen en buiten het project?

Jamal “Communicatie binnen Young Complex gebeurt op maat van de groep. Jongeren nemen zelf het voortouw op sociale media: ze maken content, posten beeldmateriaal van repetities, uitstappen, premières. Zo tonen ze dat Young Complex geen afgesloten project is, maar een beweging.

Wat partners betreft: de samenwerking met lokale besturen en cultuurhuizen in Limburg is intussen stevig verankerd. Cultuurhuizen zoals C-mine of Casino Houthalen ondersteunen

→ www.neitred.be
→ www.arktos.be

onze werking structureel, tot en met gratis zaalgebruik en technische begeleiding. Die erkenning maakt veel mogelijk. In ruil zorgen wij voor zichtbaarheid en maatschappelijke meerwaarde.”

Leandro “De interne communicatie met jongeren gebeurt heel persoonlijk en informeel — via WhatsApp, face-to-face, tijdens repetities of uitstappen. Dat werkt, omdat het inspeelt op hun leefwereld.

Maar met zoveel partners (vier cultuurhuizen, IGS ECRU en Arktos) was externe communicatie veel uitdagender. We zaten in een stuurgroep, maar de afstemming verliep soms stroef: ik zat diep in het veld, zij keken vanop afstand mee. Dat verschil in ritme en perspectief vroeg om voortdurende vertaling.

Naar het brede publiek toe zetten we hard in op sociale media en toonmomenten. Jongeren delen zelf content en dat werkt als een lopend vuurtje, in de wijk én als brug naar de sector.” /

